

Diel a zapras peruza libra	
<p> <i>h</i>ocignu ituli od libra parn <i>o</i>ga a . . . </p>	<p> <i>D</i>d proponista glauē mōstira od gore sirasche <i>L</i>apitul sed <i>m</i>y a . . . </p>
<p> <i>D</i>d honorata oppata od mōstir achi souese fundi <i>L</i>apitul pe <i>r</i>ui a . . . </p>	<p> <i>D</i>d Anstasia oppata od mōstira chise soue <i>S</i>epentonia <i>L</i>apitul <i>o</i>stria . . . </p>
<p> <i>D</i>d Libertina narednicha to ga mōstira od fundi <i>L</i>apitul <i>h</i>ruzi a . . . </p>	<p> <i>D</i>d bonifacia bischupa fiurē <i>S</i>choga <i>L</i>apitul <i>o</i>uerti a . . . </p>
<p> <i>D</i>d Cholidra hortolana isto ga mōstira od fundi <i>L</i>api <i>t</i>ul <i>T</i>reti a . . . </p>	<p> <i>D</i>d fortunata bischupa octo die <i>L</i>apitul <i>d</i>eleti a . . . </p>
<p> <i>D</i>d oppata <i>L</i>equicia od grada ua lerie <i>L</i>apitul <i>L</i>etuerti a . . . </p>	<p> <i>D</i>d seuera popa suete marie u. <i>V</i>alerigi <i>L</i>apitul <i>o</i>uanadesti a . . . </p>
<p> <i>D</i>d <i>L</i>onstancia <i>L</i>apelana od crique suetoga <i>S</i>triana uia chinu <i>L</i>apitul <i>o</i>eti a . . . </p>	<p> <i>h</i>ocigne perui <i>L</i>ibar od gouo renia suetoga <i>S</i>argura pape <i>i</i> doctura suete matere cri <i>q</i>ue od honorata bischupa po <i>c</i>igne <i>L</i>apitul perui a . . . </p>
<p><i>L</i>ergur gonori</p>	
<p> <i>S</i>trianach grada od samie nalesu gednoga <i>G</i>ospodina <i>h</i>omu <i>h</i>isce gime uenancig: bi iedan mladich <i>h</i>omu <i>h</i>isce gime <i>h</i>onorato: <i>T</i>a uenancig buduchi <i>g</i>ospodin <i>h</i>isce otac toga <i>h</i>ladichia duornich ali <i>t</i>elach <i>g</i>negof <i>h</i>bi mladich dari od <i>h</i>itignistua suoga <i>h</i>isce uele mochno pridrusille <i>h</i>glubau <i>h</i>stania nebeschoga i cladesē navelicho <i>u</i>stegnutie <i>T</i>ure bu <i>h</i>uchi <i>u</i>stretal i uele <i>u</i>stglasten <i>u</i>suetoschi: <i>h</i>ride da otac <i>g</i>ne <i>g</i>of uci ni iedan obed <i>h</i>riateglen suogim <i>h</i>imise <i>h</i>riprafgla <i>h</i>e <i>h</i>alliche <i>h</i>isbine od <i>h</i>esla <i>h</i>ich <i>h</i>isbin <i>h</i>onorato <i>h</i>auigiu . </p>	

Stranica iz Dijaloga Grgura Velikoga iz 1513.
(Institut für Slawistik der Universität Wien, Beč)

DIJALOZI GRGURA VELIKOGA (1513)

(Izbor)

ŽIVOT SVETOGA BENEDITA

Biše jedan mladić od života poštovana pun milosti svete, komu biše jime Benedit, ki dari od ditinjtva jimaše, kustumi dobri i srce pravo, uzdržeci mladost od svakoga pohotinja i na nijedno poželinje volju svoju podloži; ki bi porojen od plemenita kolina u stranah od Norsije. Budući u ovom gradu Rimu da studija i jimijući pamet od nauka dobroga i da ne nasliduje ov svit prosviĉljen od Boga, pogrdi svit ov sadanji nišĉetan i nevridan. I videći tovariši svoji u nauku od tašće mudrosti, hodeći za tamnostju ovoga svita i nauk od ovoga svita, ki biše prijal, ostavi ga i pogrdi mudrosti svitovne cić ke bojaše se odvrnuti od puta Božjega. Ostavi jošće blago očino želijući Bogu svomu ugoditi, jiska i prija habit od pokore, od svetoga obraćenja. Tada mudro odili se od nauka i mudrosti svitovne nenaučen i pride u jedan grad u strane od Rima kadi se zoviše Hefide. “Da one stvari, o Petre, ke on učini, ja nigdar jih ne vidih. I ovo ĉa ti govoru slišah od ĉetirih njegovih uĉenikov, ĉa je Konstancij, ki za njim osta u mostiru, i drugi Venancij, ki bi opat od Laterana, treći Simplicij, ki za njim bi opat treći, ĉetvrti Honorato, ki jest današnji dan ondika glavarija.”

I budući ta Benedit došal u ov grad od Efidije, bi vele drago prijat od nikiĉ ljudi ki pribivahu u crikvi Svetoga Petra. I pribivajući ondi baba Svetoga Benedita ka ga biše naslidovala za služiiti mu, prigodi se, da jedan dan zaja jedan zmuriĉ u susjed neka malo otribi pšeniĉice, ki nepomnjivo ostavi na stoli. I nikako upade se doli i na dva dela razbi se. Videći ta baba da je razbijen, vele kruto poĉa se plakati, zaĉ biše zajala on zmuriĉ. I videći milostivi ditić Benedit svoju babu plaĉući, jimijući mi-

losrdije vaze on zmurič razbijen i klade se na molitvu. I stav se iz molitve najde zmurič lip i cel. Pak okolo ki stahu poznav tu stvar, jimiše toliku čast i čujenje da tudje on zmurič na vrata od crikve obisiše, neka oni ki ondi bihu i oni ki poslija jimahu dojtj poznaju s kolikim svršenjem ta sveti ditić Benedit biše počal svoje obraćenje. Ki zmurič ondi visi vele let dari od vri-mena Longobardov. Da videći Benedit za to da ga štiju i slave, i nastojeći veće na suprotivščinu ovoga svita ner na slavu, obra s dobrom voljom cića Boga truditi se ner za slavu ovoga svita, i ukradši se od svoje babe, pobiže.

I pride u jednu pustinju u strani od Sublaka po kom su jedne lipa vode skupljene u jedno misto i blato veliko, i pak odonle shajajući čine jednu riku ka je daleč od Rima milj četerdeset. I bižeći Sveti Benedit za priti u tu pustinju, jedan kolu-dar komu biše jime Roman nahajajući ga samoga na puti opita ga kamo grediše. Želinje i volju kada njegovu pozna, pokrveno on držaše, i da mu pomoć i odi ga u svite od obraćenja i koliko mogaše služaše mu i pomagaaše ga. I pak kada Sveti Benedit dojde u pustinju, ulize u jednu grotu vele tesnu u koj sta tri leta da ne bi poznat od ljudi, nego od onoga Romana rečeno-ga, ki blizu zgora ondi staše pod regulom jednoga sveta opata, komu biše jime Diodato. I ta Roman za volju velika milosrdja vrime shranja se da ne bude vijen, ki toliko krušca, koliko od svoga dila mogaše otkinuti, nošaše Svetomu Beneditu. Zač od cele Romanove ka groti Beneditovi ne biše puta, zač biše jedno veliko stinje, i staniše zgoru ta Roman, a Sveti Benedit biše zdolu, i Roman jednim dugim konopom svezaše kruh tere doli spuščaaše, a Sveti Benedit on kruh primiše. I ta Roman biše na 'n konopac privezal jedan zvonac, neka Sveti Benedit po glasu onoga zvonca čuv pozna da mu Roman krušac kaliva. Da djalval, neprijatelj stari, jimijući zavidošč cić ljubavi Romanove i od uzdržanja Svetoga Benedita, videći ta djalval jedan dan kalivajući kruh Romana Beneditu, hiti se jednim kamikom i razbi on zvonac, da Roman nišće ne manje po jini put prihajaše Svetomu Beneditu i krušac donošaše. Da vsemogući Bog htijući odneti Romanu tu rabotu i život Svetoga Benedita po naucih i po sastavljenju od ljudi hti ukazati i očitovati ljudem,

neka kako svića svrhu kalendara ukaže svitlost u crikvi Božjej: Ukaza se jednomu popu u vidinju ki vele dobro biše se pripravil k Vazmu. I ondi blizu staše u onom držanju, i bi mu rečeno: “Ti si se dobro pripravil, a moj sluga Benedit jest nevoljan od glada u toj pustinji.” Tada on pop slišav takov glas i vazamši sve njegove jizbine ke biše pripravil, i pojde po pustinji jišćući slugu Božjega Benedita. I pak budući mnogo utrudil se jišćući po dragah i po grotah Svetoga Benedita, i pride k onoj groti i on biše sakrven i ulizši vnutar svršiv molitvu skupa sedoš. I pak slatke riči od božastva razloživši reče pop Beneditu: “Ustani, blagujmo obed zač je danaska Vazam.” Komu Benedit odgovori: “Ujistinu meni jest Vazam pokle Bog dostojna me jest učinil tebe viditi.” Zač jistino ne znaše Benedit da biše on dan Vazam, zač budući daleč od ljudi ne mogaše znati. Tada on reče pop: “Veruj mi, ujistinu jest Vazam danaska, i dan uskrsnutja našega Spasitelja.” I ni dostojno da danaska mesa ne blaguješ. I ja zato od Boga poslan k tebi jesam neka skupa ljubav učinimo i blagujemo ovoga dara Božjega ča s manom donesoh.” I rekši ove riči Sveti Benedit zahvali Bogu i sede i poča jisti i pokle blagovaše i govoriše riči od Boga, pop vrati se u svoju crikvu. I ono vrime tolikoje najdoše ga pastiri sakrivena u groti, koga videći mnjahu da biše jedna divlja zvir. I pokle pristupiše poznaše da biše jedan sluga Božji. I niki od njih jimiše dobru sumnju od njega i razglasivši se po onom mestu glas njegov, počaše ga nike dobre duše često pohajati, ki noseći mu jizbine telesne, prijimahu od njega piću duhovnu vele od dobra nauka ki njim davaše.

OD PAVLINA POČINJE KAPITUL PRVI LIBRA TRETOGA

Jure počnimo govoriti od svetih otac ki su okolo nas, zač bih ostavil reći stvari od družih nekih svetac. I čini mi se da san zabil i ne spominjam se od Pavlina, biskupa od Nole, ki vele veće biše kripostan i prij mnogo jinih od kih sam prija govoril i volja mi se je opet povratiti. Kako počinje život mnogih svetac, ki život ukoliko u manje mogu u ovom tretom kvinter-

nu pišu, kako stvari ljudi dobrih brže su poznane od onih ki su dobri.

Nikim starim koludrom po duši pridoše dela toga Pavlina, kim koludrom jest od verovanja onako kako da bih očima vidil. I oni koludri rekoše mi da u vrime od krudelih Vandalov, budući vsu Italiju oni rasuli a najveće u stranah rimskih, i mnozi od biskupije toga Pavlina i stran onih uhitiv popeljaše, i u pržun kladoše u Astiki. Sveti blaženi ta Pavlin ča koli najde u biskupiji svojej vse ubozim i onim pržunarom razdili, veće ne jimijući jim već ča dati. Jedan dan pride k njemu jedna udovica i reče mu kako jedihni sinak nje biše poveden u Astiku za roba od zeta kraljeva vandalskoga, i s velikim plaćem pitaše toliko pinez da bi ga mogla otkupiti, ako bi htil zet kraljev za pinezi vratiti ga. I misleći Sveti Pavlin jima li joj ča dati, vidi da mu nišće ni ostalo, neg on sam sobom odgovori onoj ženi i reče: “Dobra ženo, ja nimam ti ča dati, da učini ovako: Vazmi me ti za tvoga slugu i peljaj me u Astiku i reci da sam ja tvoj človik i zamini me za tvoga sina i daj me za slugu zetu kraljevu.” Ku rič slišeći ona žena mnjaše da ono biskup za rugo govoraše, a ne za milosrdje. Da on kako človik razuman videći da ona sumnji i mni da za rugo ono govoraše, reče joj: “Veruj mi, ženo, i ne sumnji, to oču učiniti i za prominu tvoga sina pojtiti.” Tada ona popelja sobom Pavlina biskupa cića velike ljubvi sina svoga. I jedan dan jahajući zet on kraljev i ona udovica prida nj prišad moli ga da se smiluje na nju i da joj povrati sina njeje. I on pun oholije i slave ovoga svita ne samo hti onu udovicu uslišati, da ni na nju se smilovati. I ona udovica pristupiv reče: “Ovo ovoga človika daju ti za prominu. Molim te, daj to milosrdje, učini mi.” Tada on čudni Pavlin vijaše mu se vele od lipe prilike, opita ga ku art umiše činiti. Tada on slavni Pavlin humiljeno odgovori: “Ujistinu ne umim činiti jinu art, nego vrtal lipo načinjati.” Od ke stvari on kraljev zet bi vele kuntent i vratiti sina onoj udovici, a vaze Pavlina za svoga težaka od vrtla. I ona udovica vrati se sinom svojim domom. I ulizujuć často krat ta kraljev zet u vrtal na sulac poča govoriti s tim Pavlinom svojim vrtlarom nahajajuć da biše človik vele mudar. Za ku stvar poča ga pušćati s ostalimi svojimi kućnici

van hoditi i pratikati s njimi. I vele veće krat govoraše s njim, ner prija užaše, i naslajivaše se mnogo slišati ga govoreći. I ta Pavlin vsako jutro donášaše tomu kraljevu zetu jednu salatu na stol od zeljaj zelenih, zač vele se naslajevaše od salate on. I pak vazmiše ta Pavlin krušca ča mu budiše od potrebe i vraćaše se pak u vrtal na teg. I vrtal čuva ti tolikoje stojeći tako vele vrimenta. I govoreći ta Pavlin s tim svojim gospodarom, reče mu pod otaj ove riči: “O gospodaru, provij za ‘no ča jimaš učiniti, i kako kraljevstvo vandalsko jima se urdinati i narediti, zač kralj tvoj tast brzo jima umriti. “Ku stvar slišeci ta zet kraljev i poznajući da je vele ljubljen od kralja, navisti mu i reče ono ča od svoga vrtlara biše slišal. Ku rič slišeci kralj tudje odgovori i reče: “Hti bih viditi toga človika ki ti je te riči rekal.” Tada on odgovori: “On ki svaki dan donáša mi na stol salate. I oću mu reći da nam nabere salate i prinese da ga vidiš.” I tako bi učinjeno. I pokle ta zet kraljev sede za stol, prinese Pavlin salatiju gospodaru svomu. Koga videći kralj tudje vas zdrhta i zazva zeta i očitova mu jednu rič otajnu ku tajaše i reče: “Jisto jest ono ča ti je ta rekal. Zač nočas činjaše mi se da vijah u sni gdi sudci sijahu da me sude, meju kimi biše i ta človik, i bakitu moga kraljevstva po njih zapovidi vazeše mi. Da opitaj ga gdo je on, zač po nijedan put ne mogu verovati da jest od tolika dostojastva, a vidi se od tolike male koristi.” Tada opita zet kraljev Pavlina pod otaj, gdo on biše, komu odgovori Pavlin: “Ja sam tvoj sluga koga ti vaze za prominu onoga sina one udovice.” Tada ne pristajući pitajući ga ne da je sluga njegov, nego gdo biše bil u njegovu gradu, i zato stiskajući ga i moleći da mu povi se. I stisnut Pavlin od velike zakljatve ne mogući veće tajati, reče da biše biskup od njegova grada. Ku stvar, kako ču on kraljev zet, vele se uzboja Pavlina ča ga biše držal za junaka. I humiljeno reče mu: “Prosi ča oćeš, neka se vratiš domom s velikimi dari za volju vlašćine ku si prijal za junaka u mene stojeći.” Tada Pavlin odgovori i reče: “Jednu samo stvar, ku moreš mi učiniti, prosim da mi daruješ i pustiš svi oni ki su u pržuni od moga grada.” I obeća mu učiniti onu milost ku prosi. I vsi oni ki se mogoše najti, oslobodi jih, i darova Pavlinu za njegovo dostojanstvo i napuniv nikoliko navi žita pune skupa

Svetim Pavlinom posla jih u svoj grad. I potom ne vele dan kako biše Pavlin prorokoval, kralj vandalski umri. I gospostvo svoje vse izgubi po pravdi Božjej. I tako bi da sluga Božji Pavlin za ljubav Božju da se za uznika. I pak s mnogimi izajde u slobod naslidujući stope Spasitelja svoga.

OD DVIH BRATOV

Poštovani pop komu biše jime Sanktul reče mi da u stranah od Norsije biše dva brata, jednomu jime biše Evticij, a drugomu Florencij. I ov Evticij od velike ljubavi Božje biše i usiljevaše se mnogo duš da k Bogu pripelja. I Florencij od veće puritadi biše i staše na molitvi. Zgodi se tada da umri jedan opat ondi blizu, i koludri iz onoga mostira videći i poznajući svetošč ovoga Evticija, obraše ga za svoga opata. Na moljenje kih koludar prista ta Evticij i poča činiti delo opatovo i guverna jih mnogo let u veliki svetošći. I da mesto ono gdi ta dva brata pribivahu ne ostane pusto, moli Florencija da ondi ostane. U kom mestu on sam ostavši, jedan dan klade se na molitvu i moli Gospodina da bi mu htíl poslati ko koli tovarištvo od koga bi jimil ko koli utišenje. I svršiv molitvu tudje izajde vanka i prid vrati najde jednoga medvida, ki medvid prignuvši glavu k zemlji ne ukaza nijedne ljutine v sebi, dajući razumiti da ga biše Bog poslal za tovarištvo i za utišenje Florencija. I to poznav Florencij prija, ne bojeći se nišće onoga medvida, zač bihu mu ostale četire ovčice, ke ne biše gdo pasti ni čuvati, zapovida medvidu i reče: "Poj i peljaj ove ovčice, ter jih pasi i vrati se u vrime!" Poslušajući ta medvid pasiše vsaki dan te ovčice i biše se učinil pastir, ki prija razdiraše jih. I kada Florencij žežinaše, zapovidaše onomu medvidu da se vraća o podne domomka, a kada ne žežinaše, zapovidaše mu da se vraća tudje po terci i tako on činjaše vazda na svoje vrime dohodeći i stojeći tako ta medvid. Poča se razglaševati ta rič po onom mestu od toga medvida i svetošč Florencijeva tolikoje, da djaval neprijatelj krstjanski, kad vidi nikoga dobrega u dobroti uzmnožujući se, tudje tamnih na zavidošč prokljatu podnukuje. Onoga Evtici-

ja, brata Florencijeva, koga opata učiniše oni koludri, jimijući četire koludri Evticijevi veliku zavidošč da njihov opat Evticij ne činjaše zlamenja kako i Florencij, ki cića onoga medvida biše toliko razglašen, pojdoše jedan dan i učiniše špije i ubiše toga medvida, neka ne bude Florencij po njem veće jimenovan. I ne vraćajući se medvid na vrime kako užaše, poča Florencij jimiti suspet, zač jur biše večernja i ne biše medvid prišal. Videći ta Florencij da ga ni, poča se vele žalostiti, zač za veliku puritad užaše onoga medvida bratom zvati. Sjutradan izašadši vanka jiskati toga medvida i ovčice, najde medvida ubijena. I poča spitivati gdo bi ga ubil i iznajde da četire učenici Evticijevi bihu ga ubili. Tada Florencij poča se žalostiti i plakati veće zlobu onih koludrov ner ča bihu ubili medvida. Ku stvar videći ta opat Evticij, uhitiv Florencija povede ga u svoj mostir i poča ga tišiti. Tada Florencij od velike žalosti kako psujući reče: “Ja ufam u Boga da na sem sviti prid očima vsih ostalih koludrov da će učiniti vinditu cića moga medvida.” Za kom ričju tudje oni četiri koludri ki bihu ubili onoga medvida tudje nemoćju od Boga biše poraženi, tako da vsi ogubaviše i onako umriše. Zač mogoše poznati da jih Bog porazi cića onoga medvida. Ku stvar videći Florencij, poča se vele žalostiti i velik strah jimiti, zač biše njih onako prokljal. I dokle koli živi, sve se plakaše zač ga biše Bog uslišal da učini vindit nad njimi.

OD JEDNOGA SVETA ČLOVIKA IZ GORE ARJENTANSKE

Za našega vrimena jedan komu biše jime Kvadragesimo, ki biše žakan od crikve buzenstinske u strani od Valerije, človik od jistine i dostojan od vere, ovo mi reče, da u onom vrhu ki se zoviše Arjentan, bi jedan svet človik i koludar budući. Ki kolu-dar vsako leto za devocijon užaše hoditi u Rim pohoditi crikvu Svetoga Petra. I pak na zavrćenje vraćaše se k onomu Kvadragesimu i staše ondi s njim nikoliko dan. I vrativ se jedan dan u hižu Kvadragesimovu ka biše blizu koli crikve, zgodi se da umri muž jedne uboge žene ondi blizu i zač biše vele kasno i ne more se on dan zakopati i plakajući žena ona vsu noć nepri-

stajući vapijući kako čine žene kim se veći del tako zgaja. I slišeci tolik plač ta sveti človik smilova se na nju da onako gorko plakaše, sta se i reče Kvadrajesimu: “Duša moja smilovala se jest na ovu ženu, stani se, molim te, i kladimo se na molitvu.” Sta se tada Kvadrajesimo i pojdoše skupa u crikvu ka biše ondi blizu i kladoše se na molitvu. I pokle dugo vrime moliše, reče on sveti človik Kvadrajesimu da svrší molitvu i da da blagoslov. I svršiv molitvu on svet človik vaze u desnu ruku luga ki biše okolo oltara i pojdoše skupa k onomu mrtvacu i ondi se kladoše na molitvu. I pokle učini molitvu, ne hti da pristane Kvadrajesimo moleći i zač držaše u desnoj ruci lug ki biše vazel od oltara i livom rukom dvignu sukno kim biše obraz onoga mrtvaca pokriven. Ku stvar videći žena onoga mrtvaca, začudi se ne znajući uzrok zač ono činjaše i zabranjivaše mu da ono ne čini, a on i ne pomnjeći se za riči ženske i pokle mu obraz otkri, posu ga onim lugom po obrazu i rukom dugo vrijeme tariše ga njim. I tudje u ‘no vrime otvori oči mrtvac on i sta se ter poča siditi. I on sam čudeći se od onoga, činjaše mu se da se biše stal iz jednoga velika sna. I dvignu se i bi uskrsnut. Ku stvar videći ona njegova žena poča od veselja veće dar plakati, nego od žalosti plakaše. Ku stvar bojeći se on svet človik da se pozna i da se ljudi ne kupe na ‘n vapaj, reče ženi: “Muči, muči!” I pak reče njoj i ostalim ki bihu okolo: “Ako gdo bude pitati vas od ovoga, ništar od mene ne pravite, da odgovorite jim da Bog za svoju kripost uskrisil jest ovoga.” I rekši ove riči, sakrvenije ča najveć more, izajde iz hiže i pobiže tja. I nigdar već ne bi vijen u Kvadrajesima dohodeći, zač bojeći se da bude uzvišen i poznan ča biše uskrisil onoga človika, ne hti već nigdar da ga ondi vide ki bihu vidili on mirakul.

OD POŠTOVANOGA POPA SANTULA

Sada je nigdi četerdeset dan vidi li ti s manom poštovanoga popa komu je jime Santul, ki jima za užancu vsako godišće k meni prihoditi od strane iz Norsije, iz ke provincije danas su tri dni da pride ka mni jedan koludar, ki mi skupi glasi od

velike žalosti govoreći mi, da on pop Sanktul jest preminul od ovoga svita. Koga kriposti jure mogu reći prez perikula i prez straha tolikoje, da prez žalosti od njega ne mogu se spomenu- tim a prem, ako od nikih njegovih susedov slišah kriposti nje- gove, i ti susedi bihu redovnici pravedni i dostojni od vere. I on tolikoje za veliku ljubav ku k meni nošaše, budući od mene ve- le spićevan, vele humiljeno niki del kriposti sam on povida mi.

Ta rečeni Sanktul jednokrat, kada Longobardi u onom dr- žanju razbijahu masline za učiniti ulja, pride ov Sanktul, kako biše jednoga obraza ugodna, da još veće s lipim srcem, i pride k onim Longobardom jedan mišac prazdan noseći. I kako zapo- vidajući reče jim da mu napune on mišac, a nišće ne moleći jih. Tad oni pogani ne pomniše se nišće njegovimi riči, zač vazdan bihu se trudili, a nišće ne bihu ulja učinili, nego malo nikoliko. I žalosni biše da ondi k njim biše prišal i počaše ga vele pso- vati. A on njim se veselijim obrazom odgovori i reče: “Verujte mi i učinite ono ča vam ja govorim. Napunite mi ov mišac.” I videći oni da iz maslin ulji ne ishajaše, a on Sanktul li otiše da mu se mišac napuni, a oni mnogo žalosni počaše ga vele veće psovati i sramotiti nego prija. Tada on Sveti Sanktul videći da iz onih maslin ne shajaše ulje, čini začristi vode i prida vsimi blagoslovi ju i uli ju u on murtar u kom masline tucihu. I za njegovim blagoslovom poča tolik ulji teći da napuniše oni Lon- gobardi vsi svoji sudi od ulja i mišac Sanktulov. I zahvaljivati vele počaše da on budući prišal od njih ulja prositi, blagoslo- vivši vodu on jim ulja njih sudi napuni.

V jedno vrime kada biše mnogo velik glad od svuda, ote- ċi ta rečeni Sanktul zidati i načiniti crikvu Svetoga Lovrin- ca mučenika ka biše rasčinjena od Longobardov, skupi mnozi meštri na svoje spize. I jedan dan pomankujući jim kruh i vi- deći da se težaci tuže da ne mogu prez blagovanja stati, svišću- ċi jih on tada i lipimi riči tišeći jih, obitajući jim da će jih obilno napitati i dati jim blagovati dosti. I jimijući u srcu veliku ža- lost videći da nimaše on one piće ku jim obitaše i hodeći vele, poča misliti čim bi jih on napital, pride k jednoj peći, u koj oni dni bihu žene kruh pekle, i prignuvši se pogleda, jeda ondi bi- še ostal ki kruh. I vidi jedan kruh vele velik i bel i doseže ga

da ne hti ga svojim meštrom ponesti, dokle ne opita čigov biše on kruh. I hodeći po kuntrati i pitajući gdo biše ostavil u peći on kruh, odgovarajući vsaka od onih žen da ne biše njihov. Tada s velikom radostju vrati se k svojim meštrom ki težahu i reče jim da Bogu zahvale, zač biše jim providil ča će blagovati. I izne on kruh i klade ga prid njih. I pokle blagovaše i skupi sprid njih veće kusac kruha, nego biše vas kruh bil. Ki krušci sjutra dan jošće klade prid njih, i osta od onih kusac veće nego biše jih klal. I s mirakulom deset dan dura on kruh vsim onim meštrom, ki načinjahu onu crikvu, budući vsaki dan nasićeni; već jim ostaniše onoga kruha, nego ga prid njih postavljaje.